І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го КВІТНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 20, 1972 No. 73. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 19 квітня 1972

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЛИНДОН ДЖОНСОН мав у понеділок несподіване пришвидчене биття серця. Він перебуває у військовому шпиталі в Сан Антоніо, у Тексасі. Лікарі сповістили, що пришвидчене серцебиття вже проминуло і що Линдон Джонсон поволі видужує.

У МОНТЕВІДЕО В УРУГВАЇ ВІДБУВСЯ БІЙ між поліційними силами і лівими заворушниками. Під час перестрілки поблизу місцевого бюра комуністичної партії було вбито семеро цивільних осіб. Від минулого тижня там загинули вже 19 осіб, під час урядової прочищувальної акції проти лівих ворохобників. У офіційному повідомленні сказано, що було також поранено кілька солдат, але нічого не згадувалося про „тупамаросів", проти яких фактично йде боротьба.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕГНЮ ВИСЛОВИВСЯ за стислою контролею цін на продукти харчування. Промовляючи в Гюстоні, він сказав, що „ми повинні розірвати це зачароване коло — підвищення цін через підвищування коштів-видатків, що викликає знову підвищування цін". Віце - президент сказав, що вже помітне деяке зниження цін на м'ясо й м'ясні вироби, але того ще замало.

СТУДЕНТСЬКІ ПРОВІДНИКИ „РУХУ" ЗА МИР звернулися з закликом до студентів по університетських „кемпусах", щоб вони перевели цієї п'ятниці страйки по всіх коледжах та університетах проти поширення війни в Індокитаї.

НЕЗАБАРОМ БУДЕ ПІДПИСАНО ДОГОВІР між ЗСА і Панамою про Панамський канал та його експлуатацію. Канал надалі залишатиметься за ЗСА, а Панама за те буде діставати щорічну субсидію, висотою в 25 мільйонів долярів.

У НЮ ЙОРКУ ЖИВУТЬ ТЕПЕР 1 МІЛЬЙОН 666 ТИСЯЧ НЕГРІВ, у Чикґо — 1 мільйон 102 тисячі, у Дітройті — 660 000, що складає 43 відсотки всього населення того міста, у Вашинґтоні, Д. К. живе 537 000 негрів, що становить 71 відс. всього населення столиці ЗСА.

СТЕЙТОВЕ УПРАВЛІННЯ НЮ ДЖЕРЗІ РОЗПОЧАЛО призначати деяким приватним автобусовим компаніям окремі автобусові лінії, щоб забезпечити бодай частково транспортові потреби населення. Тим часом страйк шоферів та працівників компанії Транспорту Ню Джерзі триває. Страйкарі кажуть, що вони не допустять, щоб якісь інші приватні автобусні компанії виконували їхню працю. Губернатор Кейгіл закликав Компанію і професійну спілку шоферів, щоб вони нарешті прийшли до згоди й перестали продовжувати „серію взаємних погроз та обвинувачень".

ВІДКЛИКУВАННЯ ВІЙСЬК ЗСА З В'ЄТНАМУ БУДЕ продовжуватись — заявили однаково секретар оборони Мелвін Лерд, як головний командир американських військ у В'єтнамі генерал Крейтон Абрамс. Число наземного війська ЗСА зменшилось у Південному В'єтнамі до до 85.000 і до кінця цього місяця впаде до 69.000, як це заповів був президент Ніксон. Після того Президент проголосить новий плян відкликування військ. Зате число американських летунів і моряків на кораблях в Тонкінській затоці і базах у Таї (Сіямі) зросло з посиленням бомбардуванням комуністів.

ТЕРОР У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ЗАБРАВ дальші жертви, які зросли разом за останніх два роки до числа 309: вбитих англійських вояків, ірляндських терористів і цивільних осіб. Тимчасовий британський прем'єр у Північній Ірляндії, з майже диктаторською владою, звільнив 7 квітня з в'язниць 73-ох ірляндців, які перебували там без суду, на основі декрету про право арештувати підозрілих осіб. Звільнені мають великі труднощі з отриманням нової праці та поворотом до нормального життя.

У ТУРЕЧЧИНІ НАСТАЛА криза уряду: прем'єр Нігат Ерім подався до димісії, не змігши впоратись з комуністичними терористами та парляментом, в якому консервативна більшість не допускала до переведення потрібних соціяльних реформ. У Туреччині дуже складні політичні відносини, в яких поважну ролю грає теж армія. Від кінця останньої війни було там уже 38 урядів.

СОВЄТСКИЙ СОЮЗ І ТУРЕЧЧИНА ПРОГОЛОСИЛИ спільну „заяву про принципи": обидві держави запевняють, що вони „не дозволять вживати їхньої території для агресії ані підривних дій проти інших держав". Совєти бояться, що військові бази Атлантійського Союзу (НАТО), куди належить Туреччина, будуть використані для агресії проти СССР, а Туреччина не хоче, щоб Москва затіювала і підтримувала комуністичну підривну роботу на її території.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИВ закид, проголошений у лондонській газеті „Обсервер", наче суперсонічний пасажирський літак „Конкорд", який коштував Британії й Франції велетенські гроші і зусилля, не всилі безперервно перелітати Атлантик з повним числом пасажирів і залоги. Уряд твердить, що „Конкорд" легко і безпечно може перевозити 128 пасажирів так званої економічної кляси з потрібним вантажем пального.

У ПАКІСТАНІ ЗАКІНЧИЛАСЬ триденна сесія парляменту, на якій уряд президента Зульфікара Алі Бутто отримав усе, чого бажав собі: одноголосне довір'я, тимчасову кнституцію і уповноваження для нього правити декретами до серпня наступного року. Обрано 25-тичленну Комісію, яка має виготовити текст постійної конституції. Тимчасова конституція взорована на американський зразок із репрезентаційною та виконною владою в руках президента.

В Торонті помер сл. п. інж. Іван Янішевський

Торонто. — 8 квітня ц.р. помер тут на 77-ому році життя сл.п. інж. Іван Янішевський, уповноважений Представництва УНР в Канаді, активний громадянин та колишній секретар 480-го Відділу Українського Народного Союзу в Торонті. Тлінні останки Покійного зложено в похоронному заведенні Кардинала в Торонті, а похорони мають відбутися 29-го ц.м., попереджені в днях 27 і 28-ого ц.м. панахидами. Покійний залишив дружину Анну, сина Василя, професора університету, колишнього крайового коменданта Пласту в Канаді, сестру д-р Зою Плітас і дальшу родину.

МІСІЯ „АПОЛЛО 16" ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ, ЛІКАРІ СЛІДКУЮТЬ ЗА ЗДОРОВ'ЯМ АСТРОНАВТІВ

Гюстон. — Не зважаючи на досі ще не вияснені причини лущення ізоляційної фарби з космічної модулі „Оріон", місія „Аполло 16" продовжується згідно з пляном і в середу, 19-го квітня, ксомічний корабель мав увійти вже в орбіту Місяця. Висад астронавтів Янга і Дюка на поверхні Місяця має відбутися в четвер, 20-го квітня. Тим часом, д-р Чарлз А. Беррі, головний лікар астронавтів в Контрольному Центрі космічних летів, повідомив пресу, що він встановив наглу кардіологічну обслугу, яка постійно посилає кардіограми астронавтів з „Аполло 16" до багатьох лікарських бюр в країні. Це тому, бо вже астронавти з попередньої експедиції „Аполло 15" під час їхніх занять на поверхні Місяця мали поважно приспішене биття серця і якщоб це трапилося астронавтам тепер, то було б необхідно дещо обмежити їхню заплянована активність. У своїй подорожі на Місяць астронавти капітан Джон В. Янґ, комодор К. Меттінґлі й полковник Чарлз М. Дюк переводять різні експерименти вже в своєму космічному кораблі для обслідування різних космічних явищ та їх ділання на людський організм.

Федеральні лікарні мають безкоштовно обслуговувати бідних

Вашинґтон. — Секретар здоров'я, освіти і добробуту Еліот Л. Річардсон доручив 18-го квітня усім 6,308 федеральним інституціям, які дбають про здоров'я і включають половину шпиталів країни, щоб вони безкоштовно давали найконечнішу обслугу для бідних. Якщоб будь-яка з цих інституцій від того відмовилася і такої поведінки не виправдала достаточними причинами, в такому випадку мусить рахуватися з різними карами, включно із відкликанням дозволу на дальше існування. Екзекутивний розпорядок секретаря Річардсона, надрукований у „Федеральному Реґістрі", є доповненням маловживаної частини закону-акту Гілла-Буртона, на підставі якого видано 3.7 більйона долярів федеральних фондів на допомогу та позички шпиталям, осередкам публічного здоров'я, реконвалесційним і піклувальним домам та подібним установам протягом останніх 26 років. Згідно із згаданим законом, кожний шпиталь чи шпитальна установа повинні присвятити „відповідну обслугу" безкоштовно для осіб, що не можуть за цю обслугу заплатити. Ця „відповідна обслуга" повинна виносити не менше, як п'ять відсотків усіх її коштів і не менше, як 25 відсотків усіх її прибутків. Розпорядок Річардсона входить в силу за 30 днів, але вже тепер передбачається, що Американська Шпитальна Асоціяція буде його оспорювати, евентуально в суді. Раніше ця Асоціяція проголосила заяву, що комунальні шпиталі дають у необхідності безкоштовну опіку потребуючим, але не можуть достосовуватися до з'ясованих тепер вимог.

Демократичні кандидати на президента ЗСА посилили виступи проти політики Адміністрації президента Ніксона

Вашинґтон. — Хоча вже три дні, як американські літаки не бомбардують Північного В'єтнаму і хоча комуністичні агресори з Півночі розпочали атакувати південних в'єтнамців уже на віддалі 27 миль від Сайгону, демократичні кандидати на президентські вибори поширюють свої критичні виступи проти Адміністрації президента Ричарда Ніксона. Тема війни почала набирати серед демократичних кандидатів все більшого значення у їхній передвиборчій кампанії. Проти війни у В'єтнамі промовляв сенатор-демократ Джордж МакҐоверн всюди, де тільки виступав останніми днями в Массачусетсі і всюди викликав оплески та схвальні вигуки. Бомбардування Ганою і порту Гайфонґу він назвав „найбільш безвідповідальним кроком" ЗСА у всій війні. Але сенатор Едмунд Москі зібрав лише рідеенькі оплески у Вашинґтоні, коли він дуже емоційно виступав проти війни й обвинувачував Уряд у завданні „непоправного лиха" для ЗСА. Зібрані на 125-тидоляровій вечері гості сильно аплодували сен. Москі лише тоді, коли він сказав, що буде продовжувати участь у виборах аж до „поразки Ричарда Ніксона". Студенти Пенсильванійського Університету освистали сенатора Гюберта Гомфрі, не схвалюючи виступу проти бомбардування комуністичного Північного В'єтнаму. Студенти вирвали з його рук мікрофон й почали вигукувати, що сам Гомфрі є „воєнним злочинцем число два", бо він був раніше віце - президентом. Тим часом сенатор - кандидат Джексон із Вашинґтону, виступаючи в Янґставні, Ог., сказав, що він підтримує бомбардування, якщо воно необхідне для стримання агресії ворога. Таку ж позицію зайняв і губернатор Воллес.

Студенти знову демонтрують проти війни

Кембрідж, Мас. — На заклик студентських активістів демонструвати „проти поширення війни в Індокитаї" відгукнулися студенти в деяких студентських містечках — „кемпусах". У Гарвардському Університеті круглo 200 студентів ввірвалися до Центру Міжнародних Справ, понівечили будинок, повибивали вікна, повиривали двері, пообписували стіни, вживаючи різних грубих висловів на адресу президента Ніксона. Біля 300 студентів тим часом бушували в подвір'ї поблизу того Центру. З першого поверху будинку студенти викидали електричні писальні машини через вікна, зривали телефони, розкидали книжки і папери і врешті вчинили підпал. Пожежу, погасили пожежники з Кембріджу. В кінці поліція розігнала студентів. У Колюмбійському Університеті в Ню Йорку демонстрували проти війни у В'єтнамі яких 700 студентів, а в Бернард коледжі 2 000 студентів відбули масовий мітинг і заявили, що вони висунуть чотири вимоги й будуть страйкувати, якщо їх вимог не буде виконано. Не повідомлено про які вимоги мова. Студентські демонстрації проти війни в Індокитаї відбулися і в деяких інших „кемпусах", але тільки в Гарварді дійшло до безчинства й сутичок із поліцією. Двох студентів там заарештували, інших розігнали сльозотічним газом...

УРЯД ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТКУ ПРО ПРИПИНЕННЯ НАЛЕТІВ У В'ЄТНАМІ

Вашинґтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд рішуче заперечив вістку, подану з Сайгону, наче американські бомбовики припинили налети проти Північного В'єтнаму, щоб виждати, яка буде реакція збоку комуністів. Навпаки, він не виключав замінування або бльокади єдиного північно - в'єтнамського порту Гайфонґу, головної артерії довозу важкої совєтської зброї до Північного В'єтнаму. Секретар оборони Лерд, як теж голова об'єднаних штабів адмірал Томас Мурер зізнавали впродовж 4-ох годин на сенатській Комісії для закордонних зв'язків, при чому частинно те засідання було передаване через всі телевізійні станції. „Голубині" сенатори, як Дж. В. Фулбрайт і Стюарт Саймінґтон — демократи, та Чарльс Персі і Шерман Купер — республіканці, піддавали під сумнів вартість і доцільність американської летунської акції, зверненої проти Північного В'єтнаму, і наполягали, щоб ЗСА вернулися на Паризьку „мирову" конференцію про В'єтнам. Секретар Лерд стояв твердо на становищі, що як довго Північний В'єтнам, який вмаршував до Південного В'єтнаму своїми 12 дивізіями регулярної армії, не припинить тієї інвазії і не відкличе своїх військ, так довго триватиме бомбардування, при чому не виключив поширення його на дальші простори. У цій ситуації, ствердив він, було б нерозумно вертатись на Паризьку конференцію. Лерд признав, що те бомбардування є також перестогою на адресу Москви, яка, постачаючи Північному В'єтнамові офензивну зброю, не робить ніяких застережень щодо її вжитку. Тим часом на воєнному фронті ситуація залишилась без особливих змін. Величезні втрати в людях і матеріялі, спричинені діями американського летунства, зокрема знищення налетами запільних збірників газоліни сповільнили, здається — офензивний розгін комуністів.

Комуністична Румунія посередничає між Ізраїлем і арабами

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Ґолда Меір виявила, що вона дістала і прийняла запрошення відвідати Румунію і полетить туди впродовж найближчого місяця. Румунський президент Ніколяй Чеушеску був з початком цього місяця у Каїро, а віце-міністер закордонних справ Джорджію Масковеску привіз від названого румунського президента запрошення Ґолді Меїр і довго з нею конферував у чотири очі. Чеушеску запропонував своє посередництво у конфлікті між Ізраїлем і арабами, який тягнеться від війни між ними у червні 1967 році. Всі спроби посередництва — однаково офіційного репрезентанта Об'єднаних Націй шведського дипломата Гуннара Яррінґа, як теж американського державного секретаря Вілліяма Роджерса і його асистента Джозефа Сіско, не дали дотепер ніякого позитивного висліду.

Два чехи втекли до Західньої Німеччини схопленим літаком

Нюренберґ, Західня Німеччина. — Два чехи, 24-річний Антонін Лярх, і 28-річний Карель Долежаль, схопили літак, який летів з Праґи до Марієнбаду, і під загрозою револьверів примусили пільо та скерувати літак до Нюрнберґу. Там вони спокійно піддалися поліції і віддали їй три револьвери, ніж і якийсь вибуховий матеріял. Під час схоплення літака чесько - словацької лінії „Слов-Ер" один з напасників стрілив до помічника пілота і зранив його в рам'я. Раненому дали лікарську опіку у Нюрнберґу і він відлетів разом з тим самим літаком і його пасажирами — трьома жінками і чотирма мужчинами — назад до Чехо-Словаччини. Західня Німеччина (Німецька Федеративна Республіка) підписала міжнародну конвенцію проти повітряного піратства у 1970 році, за якою винуватців треба або видавати їхній країні, або судити й засуджувати на важкі кари. Обох названих чехів, які просили дати їм політичний азиль, арештували і їх судитимуть за повітряне піратство, поранення члена залоги та нелеґальне посідання зброї. Це вже третій випадок втечі чехів до Західньої Німеччини схопленими літаками.

Сенатська Комісія пропонує скоротити бюджет „Голосу Америки" на 16 мільйонів долярів

Вашинґтон. — Сенатська Комісія закордонних відносин під керівництвом сенатора-демократа В. Фулбрайта проголосувала 17-го квітня за скорочення видатків на Інформаційну Агенцію ЗСА - ЮСІА, зокрема для радіостанції „Голос Америки" на 16 мільйонів долярів. Для всієї Інформаційної Аґенції ЗСА пропонує комісія зменшити бюджет на 45 мільйонів долярів, головно в ділянках фінансування радіо, продукції кінофільмів з рамени ЮСІА та публікацію й поширення видань. Тим часом, для потреб Державного Департаменту Сенатська Комісія схвалила вимагану повну суму в 563 мільйони долярів, додаючи до неї ще й 65 мільйонів долярів на допомогу „поселенцям, російським жидам у Ізраїлі". Усі ці пропозиції Сенатської Комісії закордонних відносин стосуються наступного фінансового року.. Інформаційна Аґенція ЗСА прохає на свої потреби 200 мільйонів долярів.

У Вашинґтоні відбулася виставка писанок

Вашинґтон (УС). — Національне Географічне Товариство не тільки помістило в своєму журналі за квітень прегарно ілюстровану та із знанням написану статтю про наші писанки. У своєму репрезентативному будинку у Вашинґтоні уладжено виставку українських писанок. На трьох скляних кругах, один вище другого, розміщено на прозорих підставках — писанки. Круги повільно кружляють кругом своєї осі, що дає можливість приглянутися писанкам із усіх сторін. На стіні поміщено кольорові пояснення (ці самі що у журналі — відповідно побільшені) які говорять про спосіб писання писанок, символи ітп.

ВІДБУЛАСЯ ПРОФЕСОРСЬКА РАДА УВУ

Мюнхен. — Статутово Український Вільний Університет зобов'язаний відбувати свої загальні „Професорські Ради" (тобто: Загальні Збори) раз у рік, головно для полагодження формально-адміністративних справ: вислухання річних звітів та переобирання керівних органів. Від декількох років відбуваються ці Ради в часі Літніх семестрів, коли є найбільше професорів у Мюнхені у зв'язку із своїми викладами. Але ж такі чисто формальні Ради мають свої поважні недоліки, бо на них нема змоги основніше застановитись над програмовими питаннями чи над необхідними реформами. Тому рішено якнайчастіше відбувати Надзвичайні Професорські Ради. Остання така Рада відбулася в січні 1969 р., а оце недавно скликав Сенат УВУ чергову Надзвичайну Професорську Раду на день 25 березня б. р.

Рада зосередилася біля 8 різних центральних проблем, але ж у сумі порушено не менше 17 різних справ, а ще й додатково кілька цілком актуальних питань. Кожна із точок програми була заздалегідь точно спрецизована на письмі, щоб можна було добре підготовитися до дискусії. У Раді прийняло участь 14 осіб. Професори, які не могли на Раду приїхати, прислали свої зауваження до поодиноких проблем, які мали бути порушені. Таких замісцевих голосів у дискусії було 5. До співдії притягнено також молодших членів Професорського Збору — викладачів. Приїхав представник середньої ґенерації наших молодших викладачів із ЗСА, як теж один викладач із Франції. В кожного з учасників на першому пляні було бажання спричинитися до якнайкращого розвитку УВУ, — зокрема у зв'язку із його 50-літтям. Тому що Рада була присвячена плянуванню, звіт Ректора ограничився тільки до найосновніших питань, які мали радше за завдання дати певне синтетичне пов'язання деталів, про які була обширно мова в двох попередніх Бюлетенях, як теж у Пресових Бюлетенях, доволі широко використаних нашою пресою.

Чимало уваги присвячено питанню характеру УВУ, як єдиного закордоном українознавчого Університету, завданням якого повинно б бути змагання до сильного українознавчого педагогічно-наукового центру, що об'єднував би всіх наших керівників українознавчих катедр у цілому Вільному Світі. Українознавство мало б бути широко інтерпретоване — у зв'язку із слов'янознавством, сходознавством (в розумінні европейського сходознавства), при широкім узглядненні совєтології. Відповідно до того, УВУ змагатиме до якнайбільшої розбудови українознавчих катедр (чи ширше: фахів), а ограничуватиме щораз більше дисципліни, які мають тільки далеке відношення до основного завдання. Зрештою, вже й у минулому ця тенденція була зовсім виразна, і на філософічному факультеті є актуально ледве 3 професорів, які є поза безпосе-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Створено Українсько-Американську Адвокатську Палату

Дітройт, Міш., (Д. К.) — Група наймолодших українських адвокатів метрополії Дітройту заінкорпорувала в стейті Мішіґен Українсько-Американську Адвокатську Палату. Основниками цієї корпорації є Віктор Боровський, Мирон Капустій і Петро Филоненко. Всі ці три молоді люди практикують адвокатуру в Дітройті і околиці. Ці адвокати усвідомили собі, що така організація є конечною та вітальною в ділянці права, — в ділянці яка має величезну вагу у відношенні до проблеми цієї професії та взагалі для добра української громади в ЗСА. Метою і завданням Українсько - Американської Адвокатської Палати, згідно з артикулами корпорації, є інформування її членів в ділянці справ, які мають безпосереднє відношення до них, як правників, плекання дружніх відносин між членами та застосовання знання і досвіду її членів в ділянці права всюди там де цього вимагатимуть інтереси української справи.

У кінці цього тижня в Піттсбурґу відбудеться з'їзд представників ФКУ та виступ Ансамблю „Євшан"

Піттсбурґ, Па. — П'ятий Крайовий З'їзд Представників Фонду Катедр Українознавства відбудеться 22 - 23 квітня в Піттсбурґу, Па., в готелі „Рузвельт" при Пенн евню, о год. 1-ій по полудні. Дотепер до участи у з'їзді зголосилися вже 30 делеґатів від 14 місцевостей. На з'їзд запрошується кожного, хто цікавиться справами ФКУ та Гарвардським Центром Українських Студій. У з'їзді візьме участь проф. д-р Омелян Пріцак і докторський кандидат історії Павло Моґочі. Другого дня з'їзду Ансамбль „Євшан" дасть у Піттсбурґу великий концерт для розваги Громади та фінансової підтримки Центру Українських Студій при Гарварді.

ПРОФ. ІВАН ВОВЧУК ДОПОВІДАТИМЕ В БАЛТИМОРІ

Заходами балтиморського Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України, проф. Іван Вовчук виголосить доповідь на тему: „В світі і в Україні — нині", на яку Управа запрошує громадянство Балтимору, Вашинґтону і околиць, а зокрема молодь і студентство Доповідь відбудеться в неділю 23 квітня 1972 р. в год. 5:00 веч. в „Домі Української Молоді".

ЦІЄЇ НЕДІЛІ РЕСИТАЛЬ ІРЕНИ ПЕЛЕХ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Цієї неділі, 23-го квітня о год. 7-ій вечора в залі Українського Інституту Америки матиме свій реситаль талановита 15-літня піяністка Ірена Пелех, визначна студентка Українського Музичного Інституту, кляси Галі Клим. Ірця Пелех уже виступала з великим успіхом 9-го квітня в Ірвінґтоні. В програмі реситалю твори Бортнянського, Лисенка, Барвінського, Соневицького, Степового, Леонтовича, Верикіівського, Рудницького і Грудина.

Ірка Пелех

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Обмеження прав Президента

Права президента ЗСА й Конгресу визначені Конституцією. Проте, червоною ниткою в'ється крізь історію Америки суперництво за владу між Білим Домом і Капітолем. Президент не залежний від „вотумів довір'я" парляменту, як у більшості держав Західньої Европи. Зате Конгрес призначає фонди на діяльність Уряду, має законодатну ініціятиву, може „робити колючки" Урядові при затверджуванні кандидатів Президента на видатні пости. Але суттю суперництва є ділянка закордонної політики, яку Сенат хоче не тільки затверджувати, але й формувати. В історії ЗСА цей конфлікт між Білим Домом і Капітолем записався, між іншим, спротивом Сенату ратифікувати Версальський договір, складений з безпосередньою участю Вудро Вілсона, що мало трагічні наслідки.

Обмежування влади Президента в ділянці закордонної політики виявилось у схваленні 13 квітня ц. р. постанови, яка признає компетенцію Президента, як головного командувача збройних сил, користуватись ними у випадку негайної потреби, але тільки протягом тридцятьох днів, після чого рішення Президента мусить дістати згоду — або незгоду — від Сенату. Цікаво, що за ту пропозицію, ініціятором якої був республіканський сенатор з ліберального крила, Джекоб Джевітс, подано аж 68 голосів, з усіма чотирма лідерами республіканської меншости включно, проти 16-ох. Голосував за ту ухвалу також дуже консервативний демократичний сенатор Джан Стенніс, голова сенатської Комісії військових справ.

Та постанова не має шансів перейти в Палаті Репрезентантів. Коли ж це навіть сталось би, то напевно Президент заклав би своє „вето". Все ж це була своєрідна демонстрація не так проти ведення В'єтнамської війни, як проти дійсно неприродного явища, що Корейська війна велася, як і В'єтнамська ведеться без їх проголошення, з виправдуванням такими аргументами, які відкривають противникам широке поле для демагогічного заперечування. Ця постанова Сенату негативна, як обмеження компетенцій Президента, і тому може й протиконституційна, але має ту прикмету, що зоручає виступати проти ворогів Америки одверто: одверто проголошувати їм війну, і тоді мати свободу у стосуванні всіх засобів, яких не мала Америка в Корейській і не має у В'єтнамській війні з уваги на „міжнародні наслідки" і т. п. застереження, які не дозволяють виграти війну.

Культура і політика

Там, де мистецтво твориться заради політики, воно обертається на пропаганду. Однак, у наш час досить важко провести різку межу між мистецтвом і політикою, отже справи культури волею - неволею тісно переплітаються із справами політичного характеру. Напевно знайдуться сноби й безбатченки, що обвинуватять того чи іншого мистця, який створить картину, симфонію, кінофільм чи інший твір на відзначення 200-ліття Американської Держави, у „політиканстві", хоча насправді йдеться про почуття патріотизму. У Совєтському Союзі — сам режим вимагає від діячів культури втручання в чисто політичні справи: малярі мають дати образ „наступу американського імперіялізму" десь у В'єтнамі, поети — час від часу написати віршовану „клятву партії", кінорежисери — навіть у фільмах на історичну тематику перекрутити історію на догоду комуністичній партії...

У той час, як у західньому світі існує дійсна свобода для мистця - культуротворця, цілком інша, і всім відома, картина в СССР. Але совєтська преса заповнена повідомленнями про те, як „капітал" натискає на працівників культури, як він їх „нищить". Найбільшою правдою є те, що „капітал" не ставить жадних вимог для культури, хоча призначає на її розвиток велетенські фонди.

Що показують приклади? Найбільшим запереченням совєтських тверджень про „неволю" мистця-культуротворця на Заході є такий приклад: в СССР влада не дозволяє письменникові Солженіцинові одержати Нобелівську нагороду за досягнення в ділянці літератури тому, що він — „дисидент"; а в ЗСА відома прихильниця лівих, або й комуністів, акторка Джейнс Фонда дістала нагороду за свої успіхи в кіномистецтві. Це тому, що на Заході цікавляться наслідком творчої праці мистця, і мало-хто звертає увагу на його особисті переконання, в той час як у СССР найважливішу ролю для режиму грає власне переконання мистця.

Все це напевно збагнув славетний грецький композитор Мікіс Теодоракіс, який після 30 років перебування в комуністичній партії вийшов з неї і повідомив про це заголомлених слухачів на його концерті в Мельбурні, в Австралії.

П. Феденко

„ЗООЛОГІЧНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ"

Мюнхен. — Це слова Владіміра Соловйова (1853-1900), російського філософа, що вмер у молодому віці, залишивши глибокий слід в історії культури. Соловйов засудив політику національного гноблення і фізичного нищення менших та слабших народів дужчими. Він назвав це „зоологічним націоналізмом". „Лев роздирає тут вовка в куски, вовк дере цапа там за віски", — писав український філософ Григорій Сковорода у XVIII стол.

До найвищої міри зоологічний націоналізм дійшов у Німеччині під диктатурою Гітлера: німецька „вища раса" за плянами „фюрера" мала б запанувати в цілому світі і винищити „нижчі раси", а „вищій расі" він хотів дати можливість „плодитися й заселяти землю".

Гітлер не був перший в історії „зоологічний націоліст". Такі були творці Московської держави — князі й царі в Кремлі. Гайнріх фон Штаден, що 10 років служив у терористичній організації царя Івана IV, названого Грізний, цей німецький пройдисвіт описав у своїх споминах нищення людности Республіки Великого Новгороду московським військом в кінці XVI століття: Москва переселила велике число новгородців з жінками й дітьми на свою територію, де вони масами вимирали з голоду та хвороб. На місце „виведених" (Штаден пише російське слово „вывод") новгородців цар прислав своїх людей, вишколених у холопській покорі деспотичному режимові.

Про нищення народів Кавказу, Туркестану російським „христолюбивим воїнством" у XIX столітті багато книжок написано різними мовами. Автор поеми „Полтава", що славив російський імперіялізм, Александр Пушкін, захоплено писав про генерала - ката кавказьких народів": „Смірісь, Кавказ! Ідьот Єрмолов!"

Політику звірячого („зоологічного") нищення і „виводу" непокірних народів бачимо під комуністичним режимом в СССР. Москва винищила голодом мільйони української людности в 1922 р., бо перешкодила закордонним допомоговим організаціям рятувати нашу людність від голодової смерти. Про це писав проф. Г. Г. Фішер у книжці — „The Hunger in Russia", Н.Й., 1927 року.

Щоб зломити спротив українських хліборобів примусовій колективізації, Москва від 1929 р. почала „виводити" масово українську людність на північ Росії і за Урал. Тому в той час люди називали області Вологодську та Архангельську „Новою Україною"...

„Політичний голод" 1933 року (це слова американського журналіста В. Г. Чемберлена) знищив мільйони української людности. Чемберлен побував в Україні 1933 року і ствердив, що Москва пляново нищила голодом населення України і Кубанської области.

Александер Вайсберг-Цибульський, колишній австрійський комуніст, сидів у в'язниці в Харкові 1933 р. Він чув пояснення від слідчих, чому в Україні лютував тоді голод, а в Росії голоду не було: мовляв, коли б партія створила голод на Московщині, то було б там повстання, проти якого було б небезпечно посилати військо, яким командують росіяни. Коли б повстання трапилося в Україні чи в Туркестані, то кілька дивізій, присланих із Москви, зразу задушать усякий опір. (A. Waissber-Zybneski, L'accusé, Париж, 1952 р. Є також видання англійською і німецькою мовами).

Наслідки „виводу" і виголоджування, примусове обмосковлення неросійських народів і заселювання територій поневолених націй чужим елементом показує перепис людности СССР з р. 1970: майже в усіх „національних республіках" (з вийнятком Грузії) збільшилося число росіян. Від 1959-го до 1969 р. прибули в Україну коло двох мільйонів „старшого брата", що має на нашій землі особливі права. За німецької окупації був „герренфольк" (народ панів).

Як ставиться російське суспільство у вільних країнах до політики „зоологічного націоналізму" московського комуністичного уряду? Доводиться ствердити: преса російської еміграції уникає згадувати винищування і гноблення московським режимом неросійських народів. І тут немає різниці між російськими монархістами, фашистами, лібералами і т. д. Не чути голосів засуду чи протесту проти систематичної політики денаціоналізації, народовбивства та колонізації, яку провадить Москва.

Читаючи книжку російського економіста Сергія Прокоповича („Чехія, потім Швайцарія") про господарство СССР, я був непомалу здивований, бо не знайшов там згадки про голод 1933 р., хоч цей голод мав згубний вплив на господарство совєтської імперії. Учений економіст (1917 р. Прокопович був міністром в уряді Керенського) не знайшов відомостей про голод 1933 р. в комуністичній пресі, хоч про голодову катастрофу України міг знайти багато матеріялу в пресі вільних країн, і було багато живих свідків того злочину.

Російські еміґранти ставляться до прямування поневолених Москвою народів визволитися так, як і тирани в Кремлі: вони прихильно пишуть про визволення азійських і африканських народів від европейського колоніялізму, але Російська імперія, що має більше як половину населення неросійського, мусить залишатися недоторкальною, непорушною, хоч її кров'ю і залізом „скувала велика Русь" — Московщина.

Це не новина в настроях російського суспільства.

Свого часу Михайло Драгоманів, бувши на еміграції в Швайцарії і Болгарії (1876-1895), писав про тенденції централізму, ворожі неросійським народам, у своїх працях: „Історична Польща і великоросійська демократія", „Великоросійський Інтернаціоналізм" та ін. Ці тенденції були не тільки в урядових російських колах, але й серед російських лібералів та соціялістів.

Не буде зайвим згадати тут слова відомого діяча Польської Соціялістичної Партії Леона Плохоцького (дійсне ім'я — Василевський), написані на початку XX століття. В статті, надрукованій у російському соціялістичному журналі „Жизнь", ч. 5, серпень 1902 р., він писав:

„В останніх роках можна бачити, що національний шовінізм став „модною" ідеєю. Супроти постійно зростаючої хвилі шовінізму поляки ніде не бачать протесту і тиранії. Панує або наївне незнання дійсного положення, або, ще гірше, мовчазна згода з політикою „обрусіння" і „об'єднання". Навіть у рядах російських революціонерів польські соціялісти досі не мають щирих приятелів. А тому, що

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Ткач

СУСПІЛЬНА І ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА

Мюнхен. — 6-го квітня ц. р. помер Генріх Любке, що від 1959-го до 1969 р. був президентом Західньої Німеччини. Перед тим, як стати президентом, Любке був міністром і визначним діячем партії християнських демократів. Та не тільки його партійні товариші віддали померлому пошану й належні почесті, як заслуженому для Німеччини державному мужеві.

Нинішній президент Західньої Німеччини, соціяліст Гайнеман видав розпорядження влаштувати державний похорон, в якому сам узяв участь, підкреслюючи заслуги покійного. Те саме зробив і теперішній голова уряду, соціяліст Брандт. Офіційну участь у жалобних урочистостях взяли соціялістична і ліберальна партії, проти яких саме тепер християнські демократи стоять у гострій опозиції.

Те саме ми спостерігали, коли помер Аденауер, який за свого життя робив усе можливе, щоб не допустити соціялістів до влади, не раз висловлюючись у публічних виступах, що прихід соціялістів до влади означатиме мало не погибель для західньонімецької держави.

В інших країнах західнього світу ми спостерігаємо ті самі явища: на могилах Черчілла та де Голля були репрезентовані не тільки їх політичні друзі, але й завзяті політичні противники. За океаном, наприклад, у ЗСА, тим більше панують такі культурні звичаї.

Але так дістеться по смерті державних і політичних мужів, а також культурних, наукових та мистецьких діячів, і то не тільки найвизначніших, але й діячів, так би мовити, нижчої ранги. Проте, як ставляться противники до визначних діячів за їх життя? В культурних і демократичних країнах відбувається часом завзята боротьба поміж прихильниками різних політичних поглядів, поміж тими чи тими політичними партіями, але це не набирає характеру взаємного понижування, вбивання авторитетів, нищення осіб, як таких. Коли, наприклад, покійний Аденауер святкував день своїх уродин, його завзяті противники, соціялісти, посилали йому букети червоних рож... В Англії депутати до парляменту — консерватори і лейбористи — гостро поборюють одні одних у парляментарних дебатах або під час виборчих кампаній. Але це не перешкоджає їм бути часто особистими приятелями і ставитися один до одного із взаємною пошаною.

Так дістеться в культурному і демократичному світі. Інакше в країнах з диктаторськими, комуністичними та фашистськими режимами. Там політичних чи якихось інших противників принижують, роблять з них якихось потвор, оголошують „ворогами народу", ув'язнюють і намагаються знищити. Це методи на аморальні, а просто нелюдські, і проти них даремно намагаються протестувати культурні діячі в СССР.

А як ці справи стоять у нас, серед українців? Ми безумовно вміємо шанувати наших покійників. Але чи не правдивою є думка, що у нас тільки після смерти можна знайти признання для заслуг, здобутих за життя, і тішитися загальною пошаною громадянства? А часом і після смерти минають довгі роки, поки покійного діяча „регабілітують". Пригадаймо, що за свого життя мусів переносити Іван Франко. А чи багато було таких, які обороняли навіть Тараса Шевченка, коли він перебував на засланні?

В українців таки закоренилася риса нетерпимости до „інакомислячих", не визнається ніяких авторитетів, поборювання на політичній чи громадській ниві переходить усякі межі, коли противника бажають знищити саме як особу. Коли ми глянемо на поборювання т. зв. „естаблішменту", на неперебірливі напади чи т. зв. полеміку, то це не приносить нам не тільки добра, але й чести. Чужинці часто звертають нам на це увагу. На їх погляд, різні українські політичні і громадські течії взаємно себе виключають, хоч нібито всі прагнуть дійти до єдиної цілі.

Чим скоріше ми візьмемо приклад з чужинецької дійсности і прийдемо до переконання, що можна мати різниці поглядів, але не належить нищити себе взаємно й „розвінчувати" всі авторитети, — тим краще буде для нас і тим більші успіхи зможемо мати в громадсько-національній і політично-визвольній діяльності.

НА ПРАВНИЧІ ТЕМИ

Редаґує д-р Богдан Футей

ПЕРЕПРОДАЖ НЕРУХОМОСТЕЙ

Нижче подана стаття не є порадою на специфічні проблеми чи випадки, але має загальний характер для ширшого ознайомлення. Закони різняться від стейту до стейту. Висновки цієї статті не охоплюють усіх законів федеральних та стейтових. Тому в специфічних проблемах за порадою треба звертатися до правних дорадників.

Багато з нас продають або купують хати чи інші нерухомості. З тим пов'язується цілий ряд леґальних проблем. Ми насвітлимо деякі важливіші, яким треба присвятити спеціяльну увагу при перепродажу нерухомостей.

Звичайно, перша річ, що її продавець чи покупець роблять — це звертаються до посередника (бровкера). Функція бровкера — привести продавця і покупця до порозуміння про перепродаж нерухомости. За це він бере свою заплату. Майже в кожному стейті бровкер мусить мати урядовий дозвіл (лайсенс) виконувати свої функції. Звичайно бровкер одержує певний відсоток від ціни, за яку продано чи куплено нерухомість.

Бровкер може домагатися заплати тільки від тієї особи, яка до нього звернулася і уклала з ним контракт. В більшості випадків до бровкера звертається продавець. Та покупець мусить уважати на те, що він підписує, щоб бровкер не зобов'язав його до заплати.

Треба також бути обережним, укладаючи угоду з бровкером. Звичайно бровкерові належиться заплата від продавця, якщо він знайде особу, яка готова купити нерухомість при всіх умовинах продавця. (Тут треба підкреслити слова „при всіх умовинах продавця"). Не треба підписувати угоди про перепродаж. Якщо продавець таки хоче мати таку угоду і одержати гроші перед тим, як буде зобов'язаний платити бровкерові, мусить точно зазначити це в контракті з бровкером.

Власник землі може наразити себе на зобов'язання платити бровкерові за підшукання покупця на чужу землю. Про це свідчать судові рішення. Наприклад, жінка є власником землі. Її чоловік просить бровкера знайти покупця на цю землю. Бровкер знає, що жінка, а не чоловік, є власником землі. Він знаходить покупця, але жінка не хоче продавати землю. В розправі між бровкером і чоловіком суд примусить чоловіка заплатити бровкерові за підшукання покупця. Рішення видається на тій підставі, що бровкер мав право сподіватися, що чоловік дістане згоду жінки у відповідному часі.

У багатьох стейтах контракт між бровкером і продавцем обов'язково мусить бути в писемній формі. Треба бути обережним, домовляючись з бровкером усно.

Продавець може погодитися з бровкером у кількох формах. Він може погодитися з бровкером, що продавець чи інший бровкер мають право продавати його хату в той самий час, з тим, що заплата піде тому бровкерові, котрий перший знайде покупця. Продавець може погодитися з бровкером, що протягом домовленого часу тільки він один має право продавати хату. При тім продавець може собі зарезервувати право в той самий час землю продати, не платячи нічого бровкерові. Однак, він не може жадному іншому бровкерові в той час давати землю на перепродаж.

Домовлення з бровкером на перепродаж нерухомости треба робити на певний, означений час. Якщо бровкер за той час не знайде покупця, тоді продавець звільняється від зобов'язань, зазначених у контракті. Якщо час важности контракту не означений, продавець може наразити себе на непорозуміння з бровкером.

Якщо продавець не заплатить бровкерові те, що йому належиться за перепродаж, бровкер може оскаржити продавця перед судом. Однак, він не має права робити ужиток із землі продавця, щоб одержати свою заплату. Він також не має права заборонити перепродажу землі.

Якщо в контракті про це нічого не зазначено, бровкер не має права приймати грошей від покупця в імені продавця. Якщо покупець без дозволу продавця заплатить гроші бровкерові, а бровкер ті гроші не дасть продавцеві, покупець мусить вдруге платити продавцеві.

Купно чи продаж дому є звичайно найбільш поважною фінансовою справою пересічної людини. Тому треба бути дуже обережним, полагоджуючи ці справи.

Володимир Базарко

Вже зареєстровано понад 15 000 захворювань на віспу у світі

Женева. — У перших місяцях цього року в цілому світі було зареєстровано понад 15 000 випадків захворювань на небезпечну пошесну хворобу віспу. Супроти такого ж періоду часу в 1971 році кількість захворювань зросла на 94 відсотки, про що повідомила світова Комісія Здоров'я при ОН. У деяких країнах віспа набрала характеру епідемії, особливо в Індії, Етіопії і Непалі. Також дуже поширилася та хвороба в новоствореній державі Бенґладеш, у Пакістані й Судані. Захворювання на віспу мали вже місце і в Східній Европі, найбільше в Югославії, окремі випадки зареєстровано й у Східній Німеччині. У СССР, в тому і в Україні, як інформовано, вдалися до протизахворювальних заходів, зокрема масового щеплення проти віспи.

о. М. М. Соловій, ЧСВВ
Оттава, Університет св. Павла

НА МАРҐІНЕСІ БРОШУРИ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(6)

Треба пам'ятати, що в теперішню пору і в Києві і в Львові, себто в титулярних містах нашого майбутнього Католицького Патріярхату, існують православні єпископи і там виконують свою юрисдикцію. Навіть коли б Папа Римський номінував нам Київсько - Галицького Патріярха, то це не значить, що вони „вступляться" і віддадуть свої престоли нашому Католицькому Патріярхові. Справу комплікує ще й те, що Католицька Церква визнає свячення Православних Церков, а Православні Церкви визнають важність свячень католиків, і навіть після Ватиканського Собору йдуть спроби нав'язати між цими двома Церквами-Посестрами дружні відносини, які могли б остаточно в майбутньому довести до молитовного, догматичного та канонічного з'єднання. Тому й Римський Папа буде дуже обережний, щоб номінацію Українського Патріярха з титулом Київсько-Галицького не піти врозріз з іншими постановами Вселенських Соборів, а головно ж Ватиканського Другого, головно ж з постановами догматичної конституції про Церкву та постановами декрету про екуменізм.

На ці трудноші звертає увагу о. Поспішіл, і старається критично їх розглядати, даючи паралелі і прецеденси з минулого Східніх Церков, наприклад, Сербської у XVIII стор. На цьому місці ми не хочемо дискутувати, чи ті паралелі-прецеденси, які траплялися в історії Православних, з Римом не зв'язаних Церков, можуть стати прикладом для Римського Папи в ерекції нових католицьких патріярхатів. (Пор. ст. 52-54). Одне хочемо тут підкреслити з о. Поспішілом, що це може статися тільки дорогою докорінної зміни дотеперішнього принципу територіяльности, на якому базується єпископська юрисдикція і в Католицькій і в Православних Церквах.

Це значить, що давні і старовинні принципи церковного канонічного права не можна ось так легко і „на скору руку" змінити в цілій Христовій Церкві, як, наприклад, змінити державну конституцію чи навіть схвалити на якомусь вічі резолюції. Це старався висловити сам Свт. Отець у своєму листі з 7-го липня 1971 року до Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Кир Йосифа. Цей лист прийшов „немов грім з ясного неба" і дуже розчарував всіх тих, що вичікували радше позитивного рішення Папи в цій справі. Але й тут о. Поспішіл висловлює подив, що українці (головно ж Владики) могли взагалі мати таку надію, хоч і знали, що до того не дійде (стор. 64).

Дві концепції Українського Патріярхату

Як треба, отже, думати про справу ерекції Українського Патріярхату: чи це справа „пропаща" та „нездійсненна", і тому треба залишити всякі старання? Чи може вона залежить від „доброї волі" Римського Папи, і тому українці-католики повинні продовжувати свої старання, аж доки не осягнуть того, чого бажають?

На це питання відповів нам авторитетно сам Блаженніший Верховний Архиєпископ і Кардинал Кир Йосиф у листі з 20-го жовтня 1971 року. У цьому листі, повідомляючи Владик, духовенство та вірних УКЦеркви про відмовну відповідь Римського Папи в справі Патріярхату (з 7-го липня 1971 р.), Блаженніший Архиєпископ пише:

„Не зважаючи на всі наведені арґументи і рації в папському письмі, ми вповні розуміємо і жаль наших вірних. Та все таки треба прийняти цю тимчасову відмову в дусі віри і підчинення, зі спокоєм і відданням Божій волі. Водночасно ми не повинні закладати рук, але далі провадити та розвивати, як дотепер, а навіть усильніше, наше церковне і народне життя в правних межах Верховного Архиєпископства, поки воно не буде завершене Патріярхатом, у глибокому переконанні, що все таки він стане дійсністю, бо сила Божої справи мусить взяти верх над усякими людськими перешкодами..."

Слова Блаженнішого, що ми — і після папської відмови — повинні провадити й розвивати наше церковне життя, але „в правних межах Верховного Архиєпископства", заслуговують на окрему увагу і повинні стати напрямними в майбутніх стараннях про Патріярхат. У о. Поспішіла ми знаходимо добрий коментар до згаданих вище слів. Його міркування можна звести до двох концепцій Українського Патріярхату, власне ми можемо завважити дві концепції Українського Патріярхату: 1. в межах Східнього Канонічного Права і 2) поза межами того ж Права.

Перша Концепція базується на історично-канонічних основах. У перших сторіччях християнства було спершу три патріярхати (Рим, Олександрія й Антіохія), опісля, в IV–V ст. постали ще два: Константинопольський і Єрусалимський. І тоді базою Патріярхатів було те, що ці столиці були засновані св. Апостолами, або що вони мали окреме значення в тодішній Римській Імперії. Були навіть теорії (наприклад, теорія Пентархії), що в Христовій Церкві Патріярхати є немов „п'ятьма змислами", тому може бути тільки п'ять Патріярхатів: Рим, Константинополь, Александрія, Антіохія та Єрусалим.

Коли ж у Середньовіччі прийняли християнство слов'янські народи на Балканах (болгари, серби), то вони зразу стали домагатися патріярхів для своїх країн на тій основі, що в незалежній державі повинен бути незалежний голова Церкви або патріярх. Візантійська Церква, власне царгородський патріярх не погоджувався на таку змінену базу Патріярхату, але остаточно визнавав і Патріярхат у Сербії і Патріярхат у Болгарії. Однак, коли тільки ці держави втратили свою самостійність і були включені спершу до Візантійської, а потім до Турецької імперії, то царгородські патріярхи — з допомогою державної влади, візантійської, а навіть і турецької — скасовували державно-національні Патріярхати болгар та сербів. І Московська Церква осягнула свій Патріярхат (1589 р.), базуючи свої претенсії на факті, що вона є окремою, незалежною державою.

По розвалі Турецької (Оттоманської) імперії на Балканах, греки, румуни, серби і болгари встановили в своїх державах Патріярхати чи патріярхорівні Архиєпископства, знову на базі своєї державної незалежности. Так постали Патріярхати у Сербії, Румунії, Болгарії та Верховні Архиєпископства в Греції, на Кипрі та в Синаї. (Тут ми не згадуємо про Патріярхати — католікати Вірменії, Грузії та інших не-візантійських Церков, бо вони вже від самого початку були незалежними, автономними, національними Церквами.

(Далі буде)

Увага! Увага!

БАЛТИМОР, ВАШИНГТОН і ОКОЛИЦЯ!
УПРАВА 14-го ВІДДІЛУ ООЧСУ
в БАЛТИМОР, Мд.
повідомляє, що

в неділю, 23-го квітня 1972 року
о год. 5-ій веч.
в залі „ДОМУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ"
2301-05 Eastern Ave., Baltimore, Md.
— відбудеться —

ДОПОВІДЬ
Проф. ІВАНА ВОВЧУКА
на тему:
„В світі і в Україні — нині"

Запрошуємо Українське Громадянство Балтимору, Вашингтону й околиці, а зокрема Молодь і Студентство!

АДУК — ВІДДІЛ ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ
— влаштовує —
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
ГАННИ ЧЕРІНЬ
та
МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ
КАРТИН і ГРАФІКИ (86 експонатів)
СЛ. П. АНТОНА МАЛЮЦИ
Неділя, 30-го квітня 1972 року
год. 4:00 по пол.
Заля УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Prospect Ave., Irvington, N.J.

Беруть участь: Ганна Черінь — гостя із Чикаґо; Оксана, Мотря і Дана Малюци; Іза і Богдан Боярські; ред. В. Давиденко; маестро В. Ласовський; д-р Б. Ржепецький; мґр. М. Цибик; О. Семенюк; А. Дидик; інж. Л. Калинич.

С О Ю З І В К А
ПРОГОЛОШУЄ
ТЕНІСОВИЙ ТАБІР
ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ
У ВІЦІ 12 до 18 РОКІВ
від 24 до 30-го червня 1972 р.

ПРОГРАМА: щоденний прорух, інструкції гри теніса для початківців і заавансованих, основна техніка, тактика, теорія, підготова до турнірової гри.

Інструкторами будуть визначні українські тенісисти.
Таборовики повинні привезти свій власний виряд (включно з трьома баньками м'ячиків).

Оплата — харч і помешкання: $66.00; теніс: $24.00.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — це найкраща нагода приготовитись до красвих першенств на Союзівці!

Зголошення висилати на адресу:

SOYUZIVKA
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ВІЛКС БЕРРІ І СКРЕНТОН!
В суботу, 29-го квітня 1972 року
о год. 6:30 вечора
в домі п. Івана Добрянського
при 86 N. Daves Ave., Kingstown, Pa.
— відбудуться —
СПІЛЬНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружних Комітетів Відділів УНС
ОКРУГ ВІЛКС БЕРРІ і СКРЕНТОН

В зборах повинні обов'язково участь взяти Відділові Урядовці, Конвенційні Делегати і представники наступних Відділів:

29, 30, 99, 123, 144, 169, 185, 187, 193, 223, 236, 278, 280, 282, 311, 319, 406 і 409.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Об'єднання обох Округ;
2. Вибір Окружного Комітету і Контр. Комісії;
3. Плян праці об'єднаної Округи;
4. Різні справи.

У зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник УНС;
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор.

До участи в зборах запрошується Членів і все місцеве Українське Громадянство.

Після Зборів — ПЕРЕКУСКА.

ЗА ОКРУГУ ВІЛКС БЕРРІ:
Ольга Малищак, голова — **Василь Стефурин**, секретар

ЗА ОКРУГУ СКРЕНТОНУ:
Іван Голик, голова — **Василь Нагірний**, секретар

ВІДБУЛАСЯ ПРОФЕСОРСЬКА РАДА УВУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

редніми завданнями УВУ.

Послідовно, виразно визначено, що в УВУ не можна захищати докторських тез, ані писати магістерських праць із дисциплін, які в УВУ не викладаються.

Не зважаючи на те, що тепер на чужих університетах помітні прямування до знесення т. зв. габілітацій (тобто іспиту вищого ступня, що уповноважує докторів дістати дозвіл викладати в університеті), а звільнення від габілітації може отримати тільки той, хто вже є професором у якійсь чужій акредитованій високій школі університетського типу, — але тільки тоді, якщо він має змогу викладати в УВУ, і тільки після семестру викладів в УВУ, при чому кожний із кандидатів мусить перейти через відповідну Комісію. Подібно при авансах із доцента на надзвичайного професора, чи із надзвичайного професора нема автоматичних авансів після певної кількости років, але крім років праці (найменше 3) рішає активна педагогічна праця в часі літніх семестрів (нема авансу без відбуття викладів в УВУ) та участь у виданнях УВУ.

Чимало уваги присвячено питанню активізації Делеґатур, при чому Делеґатури повинні перейняти на себе ролю допоміжних органів у часі між літніми семестрами, — при поширенні чисто авдиторної праці в УВУ на додаткові „незалежні студії" („індепендент стадіс"), керовані патроном із Мюнхену, але при допомозі професорів на місцях (у ЗСА, в Канаді, чи в у Франції), які могли б мати безпосередній контакт із кандидатом. В ніякім випадку не можуть однак Делеґатури заступити нормальних викладів на семестрах у Мюнхені. Докторські чи магістерські семестри мусять бути абсольвовані — як це було й у минулому — виключно в місці осідку УВУ, Мюнхені.

Віддавна студіювалося в УВУ справу т. зв. кредитової системи, стосованої в Америці й у Канаді. Рішено покищо тільки дуже повільно пристосовувати систему, користуючися подібними експериментами інших університетів у Европі. Дуже докладно розроблено систему перераховування вислуханих в часі літніх семестрів годин на „кредити", виходячи одночасно із заложення, що сума вислуханих в часі літнього семестру годин повинна відповідати вимаганій сумі тижневих годин нормального семестру, вислуханих впродовж цілого семестру.

Почавши від 1973 р. будуть подавані в програмах УВУ, поруч із кількістю годин даного викладу вальоризації у „кредитах", щоб студенти із американських чи канадійських університетів могли старатися про відповідне зарахування „кредитів" у своїх університетах. Вже тепер докладно передбачено кількo семестрів (2) і кільки кредитів (30) треба для бакалаврів при старанню про магістерський диплом, чи для магістрів, які хочуть здобути докторат.

Від декількох років дискутується питання зміни статуту, — головно у зв'язку із необхідністю стабілізації в УВУ: статутово кожного року мають відбуватися вибори ректора, при чому обов'язує засада ротації, тобто обирання ректора за чергою з іншого факультету. Сучасні умови вимагають довшої каденції ректора, але практично Професорський Збір найшов певну розв'язку для стабілізації, коли то факультет може зрезиґнувати із свого права, і тоді ректора можна вибирати декілька разів підряд. Таким чином, фактично каденція теперішнього ректора триває вже 4 роки, що було ще остільки важливе, що саме тепер прийшло відзначування 50-ліття, що мусіло бути дбайливо підготовлене. Рішено, отже, нічого в статуті не зміняти поспішно, а насамперед покликати комісію, яка точно розглянула б всі пропозиції змін вже пороблених і зафіксованих і тих, які мали б ще прийти. Щойно після загальної дискусії над усіми проєктами змін наступило б загальне голосування („референдум") над змінами. Саму Комісію підібрано дуже старанно та фахово. До неї увійшли професори із найбільшим досвідом (крім діючого ректора ще два його попередники) та з найбільшою фаховістю (декан та продекан факультету правничих та суспільно-економічних наук).

З черги Професорська Рада зайнялася справою матеріяльного забезпечення УВУ, визнавши, що УВУ не вдасться втримати без покликання до життя спеціяльної фундації, що запевнювала б постійний річний дохід із відсотків. Основою фундації стає Ювілейний фонд, вже зібраний в часі дотеперішніх поїздок Ректора. Рада рішила не визначувати заздалегідь місця осідку фундації в зв'язку із актуальною непевною фінансовою ситуацією у світі.

Товариство прихильників УВУ треба утримати незалежно від постання фундації, і саме Товариство Прихильників має насамперед зайнятися збиранням фондів на фундацію. Ядром Товариства Прихильників повинні статися всі доктори та маґістри УВУ, моральним обов'язком яких є утримати УВУ, — на сьогодні найстарший екзильний університет у світі. Члени Товариства Прихильників отримували б за свою річну вкладку всі видання УВУ, згл. якщо б вони не могли платити повної вкладки, вони мали б право набувати книжки по зниженій ціні.

Така акція за створенням фундації, як і поширення товариства Прихильників вимагає підтримки прилюдної опінії, а нема прилюдної опінії без активної допомоги преси. Тому Професорська Рада зобов'язала всіх членів Професорського Збору написати бодай одну статтю з нагоди 50-ліття УВУ і вмістити її в органі, який даному професорові найбільше відповідає.

З актуальних діяльностевих справ обговорено плян нової поїздки Ректора для завершення ювілейних святкувань у ЗСА: передбачено, що поїздка охопить місцевості: Денвер, Лос Анджелес, Сан Франсіско, Міннеаполіс, Клівленд, Блюмінґтон, Бофало, Дітройт. Звичайно, декілька днів буде призначених на відвідини наших центральних установ у Ню Йорку чи в околиці. В поворотній дорозі Ректор вступить до Лондону, де ще не було ювілейних святкувань, а дещо пізніше — в половині червня б. р. — мають відбутися ювілейні святкування у Парижі. Делеґатура в Парижі підготовляє також на 1972 рік широко-закросні ювілейні святкування з нагоди 250-ліття народин нашого мандрівного філософа Г. Сковороди (які то святкування не ограничаться тільки до Франції, але мають обняти також Німеччину, а за посередництвом Делеґатур також інші країни. Вже пороблено також заходи, щоб поширити співдію з іншими університетами в Німеччині. Як відомо, нещодавно відбулися викладові цикли УВУ в університетах в Штутґарті й Ерлянґені, а вже підготовляються викладові цикли в Мюнхені, при чому є намагання, щоб організувати в німецьких університетах і українознавчі курси.

НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
ІСТОРИЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
відбудеться в суботу, 22 квітня 1972 р. в год. 5-ій веч., в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід. 79 вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:
1. Відкриття.
2. Проф. д-р **ВАСИЛЬ ЛЕНЦИК**: доповідь на тему „Берестейська Унія у світлі сучасної історіографії".

Вхід вільний — Гостям раді!

Управа Історичної Комісії НТШ

Об'єднання Мистців Українців в Америці
В неділю, 23-го квітня 1972 року о год. 1-ій по полудні при 149 2-га Евеню у Ню Йорку, у ґалерії ОМУА буде відкрита
ВИСТАВКА ОБРАЗІВ І ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНЦІВ-СТУДЕНТІВ АМЕРИКАНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ.

Виставка триватиме до 7 травня включно і буде відкрита в будні від год. 6 до 8 веч. та в суботи і неділі від 12:30 до 8 веч.

Просимо Українське Громадянство численно оглянути цю виставку.

Управа ОМУА

УВАГА! УВАГА!
МАТУРИСТКИ гімназії СС. Василіянок у ЛЬВОВІ З РОКУ 1923!!!

Хто з Вас хоче взяти участь у ТОВАРИСЬКОМУ З'ЇЗДІ у 1973 році, просимо зголоситись на адресу:

IRENE MAKARUSHKA
206 56th Street Downers Grove, Ill. 60510

Замість квітів на могилу нашої Найдорожчої Матері
бл. п. **КАТЕРИНА СКОЦЕНЬ**
яка померла у Львові дня 13-го квітня 1972 р.
складаємо 20.00 долярів
на „Церкву в Потребі".
АНТОНІЯ — дочка
АНТОНІЙ ЗМИЙ — зять

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, 21-го квітня ц.р. відбудеться „Зустріч з мистцями та їх мистецтвом" (з нагоди виставки картин Едварда, Юрія та Яреми Козаків). В програмі вечора приймуть участь: Йосип Гірняк, Уляна Любович, Богдан Титла та Борис Ржепецький. На вечір завітає маестро Едвард Козак-Еко, який приїжджає в п'ятницю до Ню Йорку. Початок вечора о год. 7:30 веч.

В глибокому смутку повідомляємо Членство Т-ва Українських Інженерів Америки, що дня 14-го квітня 1972 р. відійшов у Вічність

сл. п.
Інж. ІВАН ГОРДІЮК

Нар. 15 грудня 1899, учасник Визвольних Змагань та член-основник Товариства Українських Інженерів Америки.

ПОХОРОНЕНИЙ дня 17-го квітня 1972 р. на Українському Кладовищі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

УПРАВА ТУІА
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, після важкої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами — відійшов у Вічність в неділю, 27-го лютого 1972 Року Божого в трентонському Ст. Френцис шпиталі, на 63-му році свого трудолюбивого життя

бл. п. ДМИТРО ФЕДОРАК

Народжений 3-го жовтня 1909 року в селі Клубівці, повіт Товмач на Івано-Франківщині. Жертвенний громадський робітник та кооперативно-просвітянський і церковний діяч, секретар збірної громади Товмач в Батьківщині. Прикладний церковний і громадський робітник, щедрий жертводавець на церковні, релігійні та громадські цілі, член — платник УНФ — УККА, довголітній член Управи місцевого Відділу УККА, 119 Відділу СУК „Провидіння", 118 Відділу ООЧСУ, член УНС, Самопоміч, Сивік Дунвилл Ассосійшен та член українсько-католицьких парохій в Трентоні, Менвілл, Н. Дж. і Брістолі, Па.

Сповиті важким горем і безмежним смутком по втраті нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Діда — складаємо на цій дорозі нашу найщирішу подяку Усім, що в який-небудь спосіб причинилися до влекшення нашого душевного і фізичного болю так під час хвороби як і в час і після похоронів Покійного.

Зокрема наша щиросердечна подяка належиться:

Преосвященному Владиці Кир Василеві Лостенові, Високопреподобним душпастирям: о. деканові Теодозієві Атаманюкові, о. пароховi Володимирові Грабцеві, о. пароховi Романові Ревакові, о. пароховi Едвардові Левандовському і о. шамбелянові Іванові Штімові — за відвідини хворого в шпиталі, молитви, відправу похоронних обрядів та за прощальні слова під час Богослужень.

З глибини наших зболілих сердець складаємо нашу щиру подяку односельчанам Покійного: Петрові Карпові, Ількові Туриковi, Олексі Палагіцькому, Йосифові Гривецькому і родині Максима Рудяка — нашим спонзорам — за їхню участь у похоронах, за квіти духовні і молитви та грошеві пожертви у пам'ять Покійного.

Висказуємо щиросердечне Спасибі усім нашим добрим сусідам і приятелям Покійного: Вачурам, Вашам, Колодіям, Гуменюкам, Хом'якам, Зрадам, Іванковим, Петрунякам, Гафтковичам, Шабатурам, Микитиним, Ламнікам, Бойцунам, Галайдідам Чаплям, Мізюкам, Гулям, Панасюкам, Калитчукам, Костюкам, Гілям, Кузикам, Мрочкам, Глушкам, Федоровичам, Корчмарикам, пані Лині Максимів, Марії Тейльор, родині Сулик та Усім Іншим, яких прізвища ми не в силі тут перечислити — за висловлені нам співчуття, участь у похоронних відправах, за квіти духовні та грошеві пожертви і молитви у пам'ять Покійного.

Дякуємо усім Панам, що несли домовину та Паням, що помогли нам влаштувати Поминки за спокій душі Померлого.

Складаємо нашу щиродружню подяку Управам і Членам трентонських і брістольських установ і організацій, яких Покійний за життя був членом, а зокрема: Відділам УККА, ООЧСУ, УНС, Провидіння, Самопоміч, Об'єднання Жінок при ООЧСУ, Дунвилл Сивік Ассосійшен, Церковним Сестрицтвам і Церковним Комітетам в Трентоні, Менвілл, Н. Дж. та Брістолі, Па. — за висловлені нам співчуття, молитви, квіти духовні та пожертви на різні цілі і участь у похоронах.

Дякуємо п. Ніні Самокіші за згадку про Покійного на її радіопрограмі.

Дякуємо мґрові Іванові Костюкові за прощальні слова над свіжою могилою на цвинтарі Пречистої Діви Марії в Лянґгорн, Па. та за посмертні згадки в українській пресі.

Нехай Всевишній Господь винагородить Усіх Вас сторицею за вияви доброго серця і пошани для нас і нашого Найдорожчого Покійника.

Горем прибита Родина:
КАТЕРИНА — вдова
РОМАН — син
ЕЛЕОНОРА — невістка та
РОМАН і МАРІЯ-АННА — внуки

Трентон, Н. Дж., квітень, 1972.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 14-го квітня 1972 р. упокоївся в Бозі по тяжкій і довгій недузі на 73-му році життя наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.
ІНЖ. ІВАН ГОРДІЮК

учасник Визвольних Змагань.

ПАНАХИДИ були відслужені в суботу і неділю, 15 і 16-го квітня в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся 17-го квітня 1972 р. Заупокійна Служба Божа була відслужена в Українській Православній Катедрі св. Володимира, 160 В. 82-га вул., опісля Тлінні Останки були перевезені на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — СТЕФАНІЯ
син — БОГДАН
донька — ОКСАНА
сестра — МАРІЯ
шваґер — МИРОН ЯНЮК
тесть — ВАСИЛЬ БЕРЕЗОВИЧ
племінник — ВАСИЛЬ ЯНЮК і ГАЛЯ ВОРОБЕЦЬ з Родиною
Близька і дальша Родина в Америці і на Україні

УКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ АНСАМБЛЬ „ЄВШАН"
— влаштовує —
КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ під назвою **„ВІДГОМІН УКРАЇНИ"**

ЧИСТИЙ ДОХІД З ТУРНЕ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ **КИЇВ** — РОМАН СТРОЦЬКИЙ

ДІВОЧИЙ ХОР **ЄВШАН ЗІЛЛЯ** — БОРИС САДОВСЬКИЙ, ВАЛЕРІЙ БІЛИНСЬКИЙ

МУЗИЧНА АРАНЖЕРКА **ОРКЕСТРА** — МИХАЙЛО КОЗЮПА

КЛІВЛЕНД — Субота, 22-го квітня 1972 р., год. 7:30 веч. — James Ford Rhodes Senior High School, Biddulth Rd. & Fulton, Cleveland, Ohio — (216) 771-0696. Інфор. Bazar Gift Shop, 1028 Kenilworth, 771-0696
ПІТСБУРГ — Неділя, 23 квітня 1972 р., год. 2:30 веч. — Soldiers and Sailors Memorial Hall, 5th Ave., Oakland, Pittsburght, Pa., (412) 331-6724. Інформ. Station WDLT, Roosevelt Hotel at 11900
МОНТРЕАЛ — Субота, 13-го травня 1972 р., год. 7:30 веч. — Plateau Hall, Sherbrook Street, Montreal, Que., Canada — (514) 255-8771
ТРОЙ — Неділя, 14-го травня 1972 р. (Год. і заля буде узгіднена). — Тел. (518) 273-6035.

По дальші інформації, або замовлення квитків, просимо кликати по вищі телефони.

Шевченківські Роковини в Мілвіл, Н. Дж.

19-го березня 1972-го р. о год. 6-ій вечора в парафіяльній залі при церкві Петра і Павла зійшлася досить велика громада, щоб вшанувати нашого генія Тараса Шевченка. Діти недільної школи проспівали американський гимн. Потім об'єднаний хор обидвох українських церков виконав „Заповіт". Виступали учні школи українознавства, як і ті, що вже закінчили цю школу: Деклямувала Галя Сущик, Анна і Іван Сахарнацькі, Веін і Михайло Стельмах, Беki Білокур, Роман Куйдич і Марія Сущик.

Іра, Юра і Валя Ленки, Наталя, Андрійко і Петрусь Никитичі, Богдан Мурований, Ліза, Коля, Михайло і Вікторія Корстени, Наталя і Роман Куйдичі — виконали Інсценізацію „Перебендя". Інсценізацію „Тополя" відіграли: Наталя Куйдич, Вікторія Корстен, Іра Ленко.

Наприкінці об'єднаний хор проспівав дві пісні.

Концерт закінчено національним гимном.

І. Ч.

Гартфорд у 80-ліття Первоієрарха

Гартфорд, Конн. (Д-р О. Т.) — У неділю 20-го лютого місцева і сусідня українські католицькі парафії Богослуженнями в церквах та відповідними імпрезами відзначили 80-ліття з дня народження Первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архиєпископа Блаженнішого Йосифа Сліпого. В Гартфорді того дня рано в церкві св. Михаїла та в сусідніх парафіях були відправлені торжественні Богослуження в намірення Ювілята. Після полудня в церкві св. Михаїла її парох о. шамб. С. Баландюк та о. Я. Шуст з Бриджпорту, о. А. Назаревич з Віллимантику, о. К. Тимочко з Ню Бритен та о. П. Огірко з Колчестеру відправили благодарственний молебень, з участю хору під орудою інж. О. Пришляка. Опісля в залі місцевої парафіяльної школи відбулося зібрання, що його започатковано співом „Отче наш" А. Веделя. Хор виконав ще ряд інших пісень, а Меланія Кузьма віддеклямувала присвячений Верховному Архиєпископові вірш. Доповідь про життя, труди, цілі і змагання та досягнення Ювілята виголосив ред. М. Галів з Ню Йорку, якого представив голова Святкового Комітету і рівночасно голова місцевого Відділу Т-ва за патріярхальний устрій Лев Любинський. Свято закінчено піснею - молитвою „Боже Великий".

ВИСТАВА „ВІН ЇМ ПРОСТИВ"

Філядельфія. — Студія Мистецького Слова під керівництвом реж. Лідії Крушельницької прибуде з Ню Йорку 23-го квітня до Філядельфії, де в залі „Бенджамін гайскул", на розі Брод і Грін вулиць, дасть виставу — монтаж із драматичних творів Лесі Українки під назвою „Він їм простив". Початок вистави, виконуваної силами мистецької молоді, о 5-й г. по полудні. Квитки в крамниці „Оріон" і в Космосі" та перед виставою в залі.

Панахида по бл. п. Блаженнішому Митрополитові Іларіонові

2-го квітня ц. р., українська православна церква ім. св. Михаїла у Вунсакеті Р. Ай., відслужила панахиду по бл. п. Блаженнішому Митрополитові Іларіонові, який помер 29-го березня 1972 р.

Перед панахидою, отець митрат - декан Віталій Коваленко згадав Блаженнішого Митрополита, як професора, міністра освіти, міністра віроісповідань УНР, організатора і творця історичного акту проголошення Соборности України, голови уповноваженого УНР на Батьківщині, ректора Кам'янецького Державного Університету, історика церкви та автора багатьох статтей, який все своє життя працював для добра УАПЦеркви та кращої долі нашого народу. Як видатний український вчений, державний і громадсько-політичний діяч, він збагатив українську культуру і підніс слово правди в обороні св. Церкви та поневоленого і многострадального народу на рідних землях.

Під час панахиди співав церковний хор під диригентурою Степана Карася.

Степан Лісовий,
сотник Армії УНР

„ЗООЛОГІЧНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

для ППС питання політичної незалежности важливе у найвищій мірі, то ППС не може більше задовольнятися пасивністю російських революціонерів. Байдужість у цій справі ППС мусить уважати за мовчазне схвалення урядової політики".

Минуло 10 років від часу, коли ці слова були написані. Положення народів, поневолених Росією, не поліпшилося, а значно погіршало. Большевицька Москва розвинула „зоологічний націоналізм" до найвищої міри. Царські жандарми і всякі інші посіпаки — це малі діти, як рівняти їх з комуністичними „жандармами з червоним прапором" (це слова із листа членів Київської Громади до М. Драгоманова).

Глянув я в Українську Радянську Енциклопедію, де написано про В. Соловйова. Є там назви книжок, які він написав. Однак, книжки — „Национальный вопрос в России", що була тричі видана за царського режиму, в УРЕ не згадано. Причину легко зрозуміти: засуд зоологічного націоналізму в цій книзі Соловйова не подобається тим, що його так успішно практикують. Тому вигідніше не згадувати цієї книжки В. Соловйова і не звертати на неї уваги українців, що на собі відчувають усю „приємність" зоологічного націоналізму...

РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ФІНІКСІ

В пошану до нашого генія Тараса Шевченка, провід „Рідної Школи" влаштував святочний концерт, котрий відбувся в залі української католицької церкви, 26-го березня 1972 р. Про підготову концерту подбали голова Батьківського комітету Роман Сапон та учителі „Рідної Школи" інж. Михайло Дидик, парохи української католицької і православної церков о. Мирослав Колодій, о. Андрій Ілліський, та учителька Галина Підляшецька.

Програма свята складалася з двох інсценізацій, „Тарасів День" і „Тарас Шевченко в Енгельгардта". У них взяли участь ученики: В. Батько, М. Теслевич, Д. М. Тузяк, Л. Келер, М. Л. Г. Королишин, Данило і Маркіян Дидик, О. Р. Сапон, А. Стон, М. Бревка, Т. Н. Захарчук, Г. Помяк, Г. Козак, М. Мурза, п. А. Тузяк, В. Чорнописький. Деклямації виголосили: Анна Дидик і М. Шмігельський. Дитячий хор під проводом о. А. Іллінського відспівав дві пісні. Струнний ансамбль — М. Ю. Микита, Р. О. Сапон, О. Івасів та А. Стон — відіграли в'язанку пісень. Реферат про Т. Шевченка виголосила учителька Галина Підляшецька. Отець М. Колодій з'ясував вплив Шевченкових поезій на відродження української нації.

У підготові цього свята, багато труду вклав учитель „Рідної Школи" Михайло Дидик.

Відспіванням національного гимну закінчено свято.

Дмитро Владимір

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ПЕРЕДАВ Об'єднаним Націям 20.000 долярів, як дар до так званого Вірчого фонду для Південної Африки, призначеного на оборону прав окремих чорних громадян в Південно - африканському Союзі, де панує державна система расового поділу.

В ІРАНІ ВИДОБУЛИ з-під румовищ у селах і містечках, навіщених землетрусом, 1.650 жертв, але дальших 1.800 записано, як „загинулих". Розшуки продовжуються. Землетрус стався в минулий понеділок о год. 5.38 ранку, коли багато мужчин - селян вийшли вже на поля. Тому більшість жертв — це жінки і діти.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДІВНИЦТВА повідомив, що він зірвав усі зв'язки з фірмою „Дон і Брадстріт", з якою співпрацював і яка спеціялізувалася на оцінках будинків. Виявилося, що та фірма навмисне підвищувала ціни на доми і їх так продавали бідним родинам; коли ж ті родини не могли все заплатити, тоді за доми доплачувала федеральна каса. У тих махінаціях замішані 40 осіб, між ними й віце - президент фірми.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗУЛЬФІКАР АЛІ БУТТО ОТРИМАВ одноголосний вотум довір'я 142-ох членів парляменту зпосеред 146, які були обрані в листопаді 1970 року. Того парляменту дотепер не скликувано. Названий президент обіцяв скасувати вийнятковий стан, якщо буде схвалена тимчасова конституція. Вийнятковий стан проголосив був попередній президент Мохаммад Ахія Хан, якого скинули, коли він програв війну проти Індії і втратив Східній Пакістан.